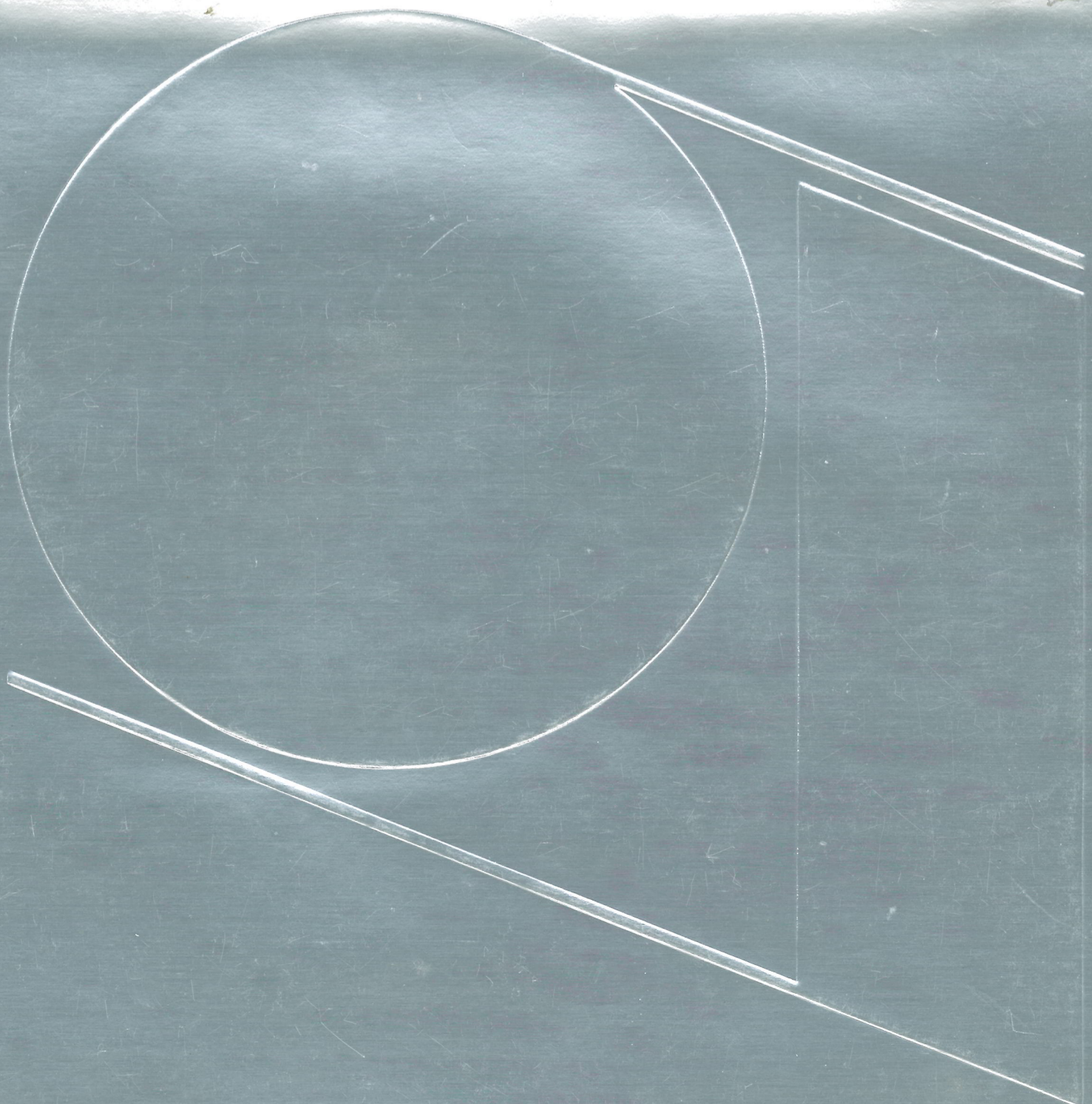

Indoheem n.v. Jaarverslag '67

Indoheem n.v. Jaarverslag '67

Raad van Commissarissen

Sidney J. van den Bergh, President
J. van Randwijk, Plaatsvervangend President
Drs. A. Th. Bogaardt
A. Bosnak
L. C. M. J. Gussenhoven
Prof. Ir. R. van Hasselt
Mr. M. Sanders
Mr. J. M. A. Vollaers

Raad van Bestuur

H. Kohn, Voorzitter
D. de Rooij, Plaatsvervangend Voorzitter
Ir. R. E. Kohn, waarnemend-lid

● DEN HAAG
● BRUSSEL
● DUBLIN
● PARIJS
● KOPENHAGEN
● DUSSELDORF
● MILAAN
● BARCELONA
● LEEDS

Rijswijk, mei 1968

DIRECTIES WERKMAATSCHAPPIJEN

Indola N.V., Rijswijk
Mr. J. van der Meer
P. C. van der Bent

Chemische Fabriek
Indola Cosmetics N.V.,
Voorburg
P. C. van der Bent
Mr. J. van der Meer

F.I.A.C. S.A., Brussel
H. Kohn Jr.

N.V. Vokap, 's-Gravenhage
Mr. J. van der Meer

N.V. Pharmaceutisch-
Chemische Fabriek v/h
E. M. Braskamp, Rijswijk
H. E. Braskamp

N.V. Industriële Onder-
neming W. H. Braskamp,
Rijswijk
Ir. M. Getreuer
H. Vervloed

Indola Electric N.V.,
Utrecht
Ir. W. J. Boot

N.V. Bobé, Medemblik
Th. G. Bossaers

Indola Electric Nederland
N.V., 's-Gravenhage
A. H. J. L. Busquet

Interheem N.V.,
's-Gravenhage
B. A. Honig
L. A. Majoie

EMI-Verkoop N.V., Utrecht
G. Verhoeve

N.V. Fabriek voor Plastiek-
produkten Van Niftrik,
Putte (N. Br.)
J. P. van Niftrik
J. G. van Niftrik

Directeraad

P. C. van der Bent
Ir. W. J. Boot
A. H. J. L. Busquet
Ir. M. Getreuer
B. A. Honig
H. Kohn Jr.
Mr. J. van der Meer
J. G. van Niftrik

Secretaris

Mr. W. J. Houwink

Controllor

Drs. H. L. Koopman, Registeraccountant

Interne Accountant

L. C. Krul, Registeraccountant

Externe Accountants

Moret, De Jong & Starke
Eerste Nederlandse Accountantskantoor van 1883

INHOUD

Agenda voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders	7
Voornaamste gegevens	8
Præ-advies van de Raad van Commissarissen	9
Verlag van de Raad van Bestuur	11
Structuur- en activiteitschema Indoheem N.V.	18
Balans (enkelvoudig)	22
Geconsolideerde balans	24
Winst- en Verliesrekening	26
Toelichting op de geconsolideerde balans	28
Accountantsverklaring	34
Trustverklaring	35
Toelichting bij de illustraties	36

Gaarne willen wij hier in herinnering brengen, dat het de heer Kohn is geweest, die het bedrijf in 1929 heeft opgericht en met zijn technisch bekwame collega, de heer W. H. Braskamp, ondanks de moeilijkheden van de crisisjaren, tot bloei heeft gebracht.

De onderneming werd na de tweede wereldoorlog opnieuw opgebouwd en kreeg in 1950 de naam Indola N.V. De expansie van het bedrijf in deze na-oorlogse jaren leidde tot de vestiging van een geheel nieuw fabrieks- en kantorencomplex in de gemeente Rijswijk, waarmede voor deze stad tevens de stoot werd gegeven aan de belangrijke industrievestigingen.

In 1965 volgde de fusie met Van der Heem N.V., in welke totstandkoming de heer Kohn een zeer belangrijk aandeel had. Stellig niet de geringste van de diensten van de heer Kohn is geweest de oplossing van de problemen van dit samengaan en van de moeilijkheden die de dalende conjunctuur in ons land had veroorzaakt. De door de heer Kohn voorgestane en ook verwezenlijkte oplossing bestond in het overdragen van de moeilijk met andere werkzaamheden van de onderneming te coördineren productietakken aan Philips.

Het moet de heer Kohn grote voldoening hebben geschonken toen hem in 1965 voor zijn werk ten bate van de onderneming en de economie van ons land de officiële erkenning ten deel viel door H.M. de Koningin onderscheiden te worden met de benoeming tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Wij hopen, dat de heer Kohn nog zeer vele jaren in ons midden zal kunnen zijn, zowel om zijn beminnelijke persoon, als om zijn uitzonderlijke kwaliteiten van ondernemer.

De Raad van Commissarissen.

In hoge mate betreuren wij het op deze plaats melding te moeten maken van het feit, dat de President van de Raad van Bestuur, de heer H. Kohn, gemeend heeft om gezondheidsredenen zijn functie te moeten neerleggen. Wij behoeven er nauwelijks enige nadruk op te leggen, dat zijn vertrek als leidende figuur van de onderneming, waaraan hij zoveel jaren met zo grote bekwamheid en onverdroten toewijding heeft gewerkt, een gevoelig verlies is voor onze maatschappij.

Wij prijzen ons dan ook gelukkig, dat de heer Kohn zich bereid heeft verklaard, als Gedelegeerd Commissaris de vennootschap verder van dienst te blijven.

AGENDA

Voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Indohoem N.V., te houden op vrijdag 7 juni 1968 te 10.30 uur ten kantore van Indola N.V., Nijverheidsstraat 1, Rijswijk (Z.H.)

- 1 Opening.
- 2 Verslag van de Raad van Bestuur.

3 Vaststelling van de balans per 31 december 1967 en van de winst- en verliesrekening over 1967.

4 Vaststelling winstverdeling over het boekjaar 1967.

5 Benoeming van twee Commissarissen wegens periodiek aftreden van de heren Prof. Ir. R. van Hasselt en Mr. J. M. A. Vollaers.
Beide heren zijn terstond herkiesbaar.

Conform artikel 18, lid 2 der statuten zijn door de Vergadering van Houders van Prioriteitsaandelen de volgende bindende voordrachten opgemaakt:

- 1e vacature:
1. Prof. Ir. R. van Hasselt
  2. Mr. J. M. A. Vollaers

- 2e vacature:
1. Mr. J. M. A. Vollaers
  2. W. H. Braskamp

Benoeming van een Commissaris ter vervulling van de vacature, ontstaan door het aftreden wegens het bereiken van de statutaire leeftijdsgrens door de heer J. van Randwijk.

Conform artikel 18, lid 2 der statuten is door de Vergadering van Houders van Prioriteitsaandelen de volgende bindende voordracht opgemaakt:

1. H. Kohn
2. F. de Hartog

6 Benoeming van een Lid van de Raad van Bestuur.
Conform artikel 18, lid 2 der statuten is door de Vergadering van Houders van Prioriteitsaandelen de volgende bindende voordracht opgemaakt:

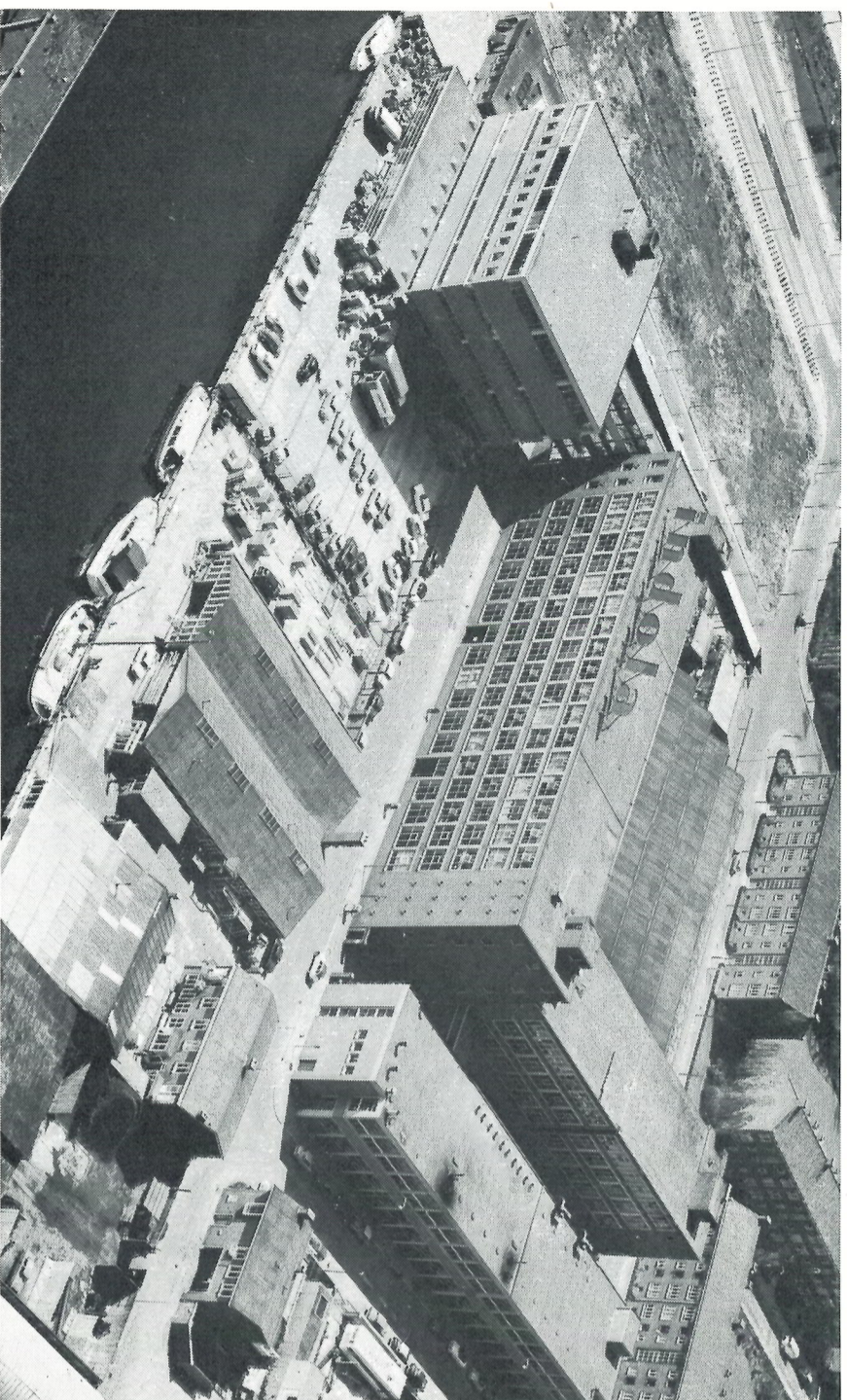
1. Ir. R. E. Kohn
2. Mr. W. J. Houwink

7 Voorstel tot wijziging van Artikel 1 der Statuten.

Voorgesteld wordt in het eerste lid van dit artikel de naam „Indohoem N.V.” te wijzigen in „Indola N.V.” en tevens in het tweede lid de plaats van vestiging te wijzigen in „Rijswijk (Z.H.)”.
Dit voorstel is goedgekeurd door de Vergadering van Houders van Prioriteitsaandelen.

8 Rondvraag.

9 Sluiting.

INDOHEEM SEDERT 1966

Voorlaaste gegevens	1967	1966
Aandelenkapitaal	f 20.765.000	f 20.752.000
Reserves	" 28.254.000	" 32.937.000
Eigen vermogen: bedrag	" 49.019.000	" 53.689.000
in procenten van het aandelenkapitaal	236	259
Verhouding eigen vermogen : vreemd vermogen	1,09	1,04
Dividend in procenten	6	10
Cash flow	f 6.303.000	" 6.339.000
Afschrijvingen op bedrijfsmiddelen	" 4.395.000	" 3.704.000
Investeringen in bedrijfsmiddelen	" 6.450.000	" 3.896.000
Omzet	" 95.100.000	" 103.500.000
Voorraden	" 29.613.000	" 31.621.000
Voorraden in procenten van de omzet	31,1	30,5
Aantal medewerkers per ultimo	2978	3273
waarvan in Nederland	2480	2769
in het buitenland	498	504

PRAE-ADVIES VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSSEN

Aan de Aandeelhouders van Indoheem N.V.

Ingevolge het bepaalde in artikel 42 der statuten hebben wij de eer U hierbij de balans per 31 december 1967 en de winst- en verliesrekening over het boekjaar 1967, vergezeld van de vereiste toelichting, aan te bieden. Wij hebben de jaorstukken 1967 doen controleren door Moret, De Jong & Starke, Eerste Nederlandse Accountantskantoor van 1883, die blijkens hun op pag. 34 van dit verslag opgenomen verklaring deze jaorstukken akkoord bevonden.

Wij kunnen ons verenigen met de inhoud van het door de Raad van Bestuur uitgebrachte verslag en met de door deze nodig geachte afschrijvingen, voorzieningen en reserveringen. Mitsdien adviseren wij de balans en de winst- en verliesrekening overeenkomstig het voorstel van de Raad van Bestuur vast te stellen en akkoord te gaan met het in het verslag van de Raad van Bestuur voorgestelde dividend, t.w.:

prioriteitsaandelen 5 %
gewone aandelen 6 %

(f 1,20 per aandeel van nominaal f 20,—)

Volgens rooster traden in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 juni 1967 de heren Sidney J. van den Bergh en Mr. M. Sanders als Commissaris der Vennootschap af; beiden werden herbenoemd.

Dit jaar zijn aan de beurt van aftreden de heren Prof. Ir. R. van Hasselt en Mr. J. M. A. Vollaers, die zich beiden herkiesbaar stellen.

Voorts treden per de datum van de jaarvergadering af de heren J. van Randwijk en Mr. M. Sanders wegens het bereiken van de statutaire leeftijdsgrens en A. Bosnak, die daartoe de wens te kennen heeft gegeven op grond van de door de veranderde omstandigheden gewijzigde relatie van Indoheem N.V. met R. S. Stokvis & Zonen N.V. Wij zijn de drie aftredende collega's zeer erkentelijk voor de voortreffelijke wijze, waarop zij de belangen onzer vennootschap hebben behartigd.

Gememoreerd moge worden, dat de heer J. van Randwijk gedurende zeer lange tijd Commissaris en President Commissaris bij Van der Heem N.V. is geweest en tijdens de eerste jaren van Indoheem N.V. President van ons college. In totaal heeft hij op deze wijze gedurende circa 40 jaren zijn krachten aan onze onderneming gegeven.

De heer H. Kohn, oprichter van Indola N.V. en sedert de oprichting van Indoheem N.V. Voorzitter van de Raad van Bestuur, heeft tot onze spijt om gezondheidsredenen de wens te kennen gegeven per de datum van de jaarvergadering af te treden.

Elders in dit verslag is uiting gegeven aan onze gevoelens van respect voor deze pionier, onder wiens leiding eerst Indola en vervolgens Indoheem tot een onderneming van betekenis is uitgegroeid.

Tot ons genoegen heeft de heer Kohn zich bereid verklaard een benoeming tot Commissaris te zullen aanvaarden; als zodanig is hij door de Houders van Prioriteitsaandelen voorgedragen. Tevens zal de heer Kohn als adviseur voor onze onderneming werkzaam blijven. Per ultimo 1967 hebben de heren W. H. Braskamp en F. de Hartog hun functie als lid van de Raad van Bestuur neergelegd. Wij danken beide heren, die hun functie met toewijding hebben vervuld, voor hetgeen zij als zodanig voor de belangen van onze vennootschap hebben gedaan. De heren Braskamp en De Hartog zullen nog gedurende enige jaren als adviseur aan onze vennootschap verbonden blijven.

Door de Vergadering van Houders van Prioriteitsaandelen is besloten de heer Ir. R. E. Kohn, die reeds gedurende een reeks van jaren voor onze vennootschap werkzaam is, sedert 1 januari 1968 als waarnemend lid van de Raad van Bestuur, voor te dragen tot lid van deze Raad.

Ten slotte spreken wij onze dank uit aan de Raad van Bestuur en al zijn medewerkers voor de wijze waarop zij in het verstreken moeilijke jaar hun functies hebben vervuld.

Rijswijk, mei 1968.

De Raad van Commissarissen

Sidney J. van den Bergh	L. C. M. J. Gussenhoven
J. van Randwijk	Prof. Ir. R. van Hasselt
Drs. A. Th. Boggaardt	Mr. M. Sanders
A. Bosnak	

De heer Mr. J. M. A. Vollaers was wegens ziekte verhinderd de jaorstukken te ondertekenen.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Wij hebben de eer U hierbij krachtens artikel 42 der statuten verslag uit te brengen omtrent de gang van zaken in onze vennootschap gedurende het boekjaar 1967, zulks onder aanbieding van de balans per 31 december 1967 en de winst- en verliesrekening over 1967.

Personalia.

Per 30 juni 1967 trad de heer L. C. M. J. Gussenhoven op medisch advies af als lid van de Raad van Bestuur. Met ingang van dezelfde datum werd hij door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 9 juni 1967 benoemd tot Commissaris. De heren W. H. Braschkamp en F. de Hartog legden per 31 december 1967 hun functie als lid van onze Raad neer. Per dezelfde datum werden zij door de Raad van Commissarissen tot adviseur van onze vennootschap benoemd.

Wij zijn onze oud-collega's erkentelijk voor de wijze, waarop zij de belangen van onze onderneming hebben gediend en voor hun bereidheid zich in een nieuwe functie weer voor Indoheem in te zetten.

Ter voorziening in de leiding van ons concern werd de heer Ir. R. E. Kohn per 1 januari 1968 door de Raad van Commissarissen benoemd tot waarnemend lid van de Raad van Bestuur. Voor Uw vergadering van 7 juni a.s. is de heer Ir. R. E. Kohn door Houders van Prioriteitsaandelen voorgedragen ter benoeming tot lid van onze Raad.

Aandelenkapitaal.

In de loop van het boekjaar 1967 werden van de per 1 januari 1967 nog bij derden uitstaande f 31.380,— nominaal aandelen Indola N.V. in totaal nominaal f 13.320,— aandelen omgewisseld in aandelen Indoheem N.V. Per ultimo 1967 staan derhalve nog nominaal f 18.060,— aandelen Indola N.V. bij derden uit, waarvoor tot een gelijk bedrag aandelen Indoheem N.V. beschikbaar zijn.

Naamswijziging.

Na zorgvuldige overweging zijn wij tot de conclusie gekomen, dat de thans door ons concern gevoerde naam **INDOHEEM N.V.** niet meer voldoet aan de eisen die daaraan in de huidige constellatie moeten worden gesteld. De naam werkt verwarrend en wordt, aangezien onder deze naam geen producten worden verkocht, moeilijk geïdentificeerd met een verkoepelende, en tevens ook verbindende en coördinerende organisatie. In de sectoren van het bedrijfsleven waarin onze maatschappijen werkzaam zijn, is de herkenning van de overkoepelende organisatie algemeen gebruikelijk. Daarom bestaat behoefte aan een naam die de structuur van onze onderneming doorzichtiger maakt. Een herkenbare naam heeft tevens belangrijke consequenties voor een economisch reclamebeleid. Het zal gemakkelijker zijn een sterke image voor de totale onderneming op te bouwen, terwijl de uitgaven voor reclame een beter rendement zullen opleveren.

Wij zijn van oordeel, dat de naam van onze voornaamste dochtermaatschappij **INDOLA N.V.**, voldoet aan de criteria die aan een naam mogen worden gesteld. De uitstekende reputatie van dit bedrijf en de belangrijke bedragen, die over een reeks van jaren in de reclame voor deze naam zijn geïnvesteerd, zullen ertoe bijdragen, dat het gehele concern onder die naam zich sneller zal kunnen ontwikkelen.

De dochtermaatschappij die tot dusver **INDOLA N.V.** heette, zal daarna **INDOLA COSMETICS N.V.** worden genoemd, in parallel met **INDOLA ELECTRIC N.V.** en **INDOLA ELECTRIC NEDERLAND N.V.**

Een voorstel tot statutenwijziging in deze zin is in de agenda voor de jaarvergadering opgenomen.

Gang van zaken.

Het jaar 1967 is voor Indoheem N.V. een moeilijk jaar geweest; een jaar van reorganisatie, hergroepering en heroriëntering; een jaar, waarin zich de Europese recessie van 1966 en het eerste halfjaar 1967 deed gevoelen, waarin de toenemende concurrentie, vooral in de sector

elektrische huishoudelijke toestellen, merkbaar was en waarin bijzondere omstandigheden, zoals het conflict in het Midden-Oosten, de politieke moeilijkheden in een aantal Afrikaanse gebieden en de devaluatie van een aantal valuta's van nadelige invloed waren op onze export.

De totaalomzet van onze onderneming beliep in 1967 f 95.100.000,— tegenover f 103.500.000,— in het boekjaar 1966. De vermindering van de omzet valt geheel in de elektrotechnische sector. Op deze omzetsdaling was uiteraard de overgang van de verkoop naar de in 1967 gestichte eigen verkooporganisaties van grote invloed. Voorts daalde de export via onze exportmaatschappij Interheem N.V. door de ondervonden moeilijkheden op verschillende exportmarkten.

Van de totaalomzet ad f 95.100.000,— werd 45 % ge-exporteerd (in 1966 43 %).

Met betrekking tot onze verschillende activiteiten, die zijn weergegeven in het op pag. 18 van dit verslag opgenomen schema, kunnen wij het volgende mededelen:

1. Elektrotechnische sector.

De reorganisatie, hergroepering en heroriëntering heeft vooral betrekking op onze elektrotechnische sector. Wij onderscheiden daarin thans vier produktgroepen, nl.

ventilatie
elektrisch handgereedschap
haarverzorgingsapparaten
elektrische huishoudelijke toestellen,

waarvan de eerste drie groepen zowel de huishoudelijke als de professionele sector bestrijken. Bij de groep „haarverzorgingsapparaten” ligt het raakvlak in de cosmetische sector, waarin de kappersapparatuur tezamen met de haarverzorgingsmiddelen hun weg naar de afnemers vinden.

In de **produktiesfeer** vond een belangrijke reorganisatie van onze bedrijven te Utrecht plaats, waardoor de efficiëntie van onze produktie aanzienlijk verbeterde. Onze vijf vestigingen aldaar werden teruggebracht tot twee

produktie-units, die ieder tot een gespecialiseerde produktie werden omgevormd en tezamen werden ondergebracht in één vennootschap, Indola Electric N.V. te Utrecht.

In de fabriek aan de Fentener van Vlissingenkade, het vroegere bedrijf van de N.V. Elektrotechnische Mechanische Industrie (E.M.I.) worden in hoofdzaak professionele ventilatoren en elektromotoren gefabriceerd; in de fabriek aan de Abstederdijk voornamelijk elektrische handboormachines.

Deze concentratie te Utrecht ging gepaard met de afvloeiing van ruim 200 personeelsleden, voor wie in overleg met de Vakorganisaties, het Gewestelijk Arbeidsbureau en het F.M.E. een regeling werd getroffen.

De fabriek in Rijswijk onder de naam N.V. Industriële Onderneming W. H. Braskamp legt zich toe op de fabricage van huishoudelijke ventilatoren, apparaten in de sector haarverzorging en elektrische huishoudelijke toestellen.

Wat onze produktie-activiteiten betreft, maken wij voorts melding van ons in het najaar 1967 genomen besluit, de produktie van Solex-bromfietzen te staken, omdat als gevolg van de sterk verminderde afzet van de Solex in Nederland een rationele produktie niet langer mogelijk is. De Solex zal echter op de Nederlandse wegen blijven, omdat de distributeur na afwikkeling van onze produktie (eind april 1968), de Solex rechtstreeks uit Frankrijk zal importeren.

In de **verkoopsteer** zijn eveneens belangrijke maatregelen getroffen. In de loop van 1967 werden naast de reeds bestaande exportmaatschappij Interheem N.V. twee eigen verkooporganisaties gesticht, nl. Indola Electric Nederland N.V. en EMI-verkoop N.V.

Eerstgenoemde houdt zich bezig met de verkoop in Nederland van elektrisch handgereedschap, elektrische huishoudelijke toestellen en huishoudelijke apparaten in de sector haarverzorging, onder het merk **Indola Electric**. EMI-Verkoop N.V. verkoopt in binnen- en buitenland professionele ventilatoren onder het merk E.M.I.

Onze hiervoor reeds genoemde dochtermaatschappij Interheem N.V. zal de export van huishoudelijke ventilatoren, elektrisch handgereedschap en elektrische huishoudelijke apparaten blijven verzorgen. Aan de export, zonder welke een rationele industriële produktie in onze elektrotechnische sector niet langer mogelijk is, wordt grote zorg en aandacht besteed.

Aangezien de Nederlandse markt, hoe interessant ook voor onze artikelen, te klein is voor de vereiste seriegrootte van gemechaniseerde produkties, hebben wij besloten in de E.E.G.-landen eigen verkoop-organisaties te stichten onder de naam **Indola Electric**, teneinde de noodzakelijke intensieve marktwerking in deze landen te realiseren.

Wat onze produktien betreft, vermelden wij de verschijning medio 1967 van onze geheel nieuwe series elektrische handboormachines — met bijbehorende accessoires — zowel professioneel als voor amateurs. De ontvangst van deze nieuwe Indola Electric-Produkten was bijkans de geboekte orders boven verwachting en houdt een belofte in voor de toekomst.

In de groep elektrische huishoudelijke apparaten konden enkele nieuwe produktien aan het assortiment worden toegevoegd. Van de groep haarverzorgingsapparatuur vermelden wij de nieuwe huishoudelijke haardroogkap, die technisch tot de beste op dit gebied kan worden gerekend. Onze ontwikkelingsafdelingen te Rijswijk en Utrecht zijn bij voortdurende met verbetering en vernieuwing van onze bestaande produktien en met de ontwikkeling van nieuwe apparaten.

Wij prijzen ons gelukkig, dat wij ons hierbij gesteund weten door de jarenlange ervaring en vindingrijkheid van de heer W. H. Braskamp en van onze ontwikkelingsafdelingen.

2. Kosmetische sector.

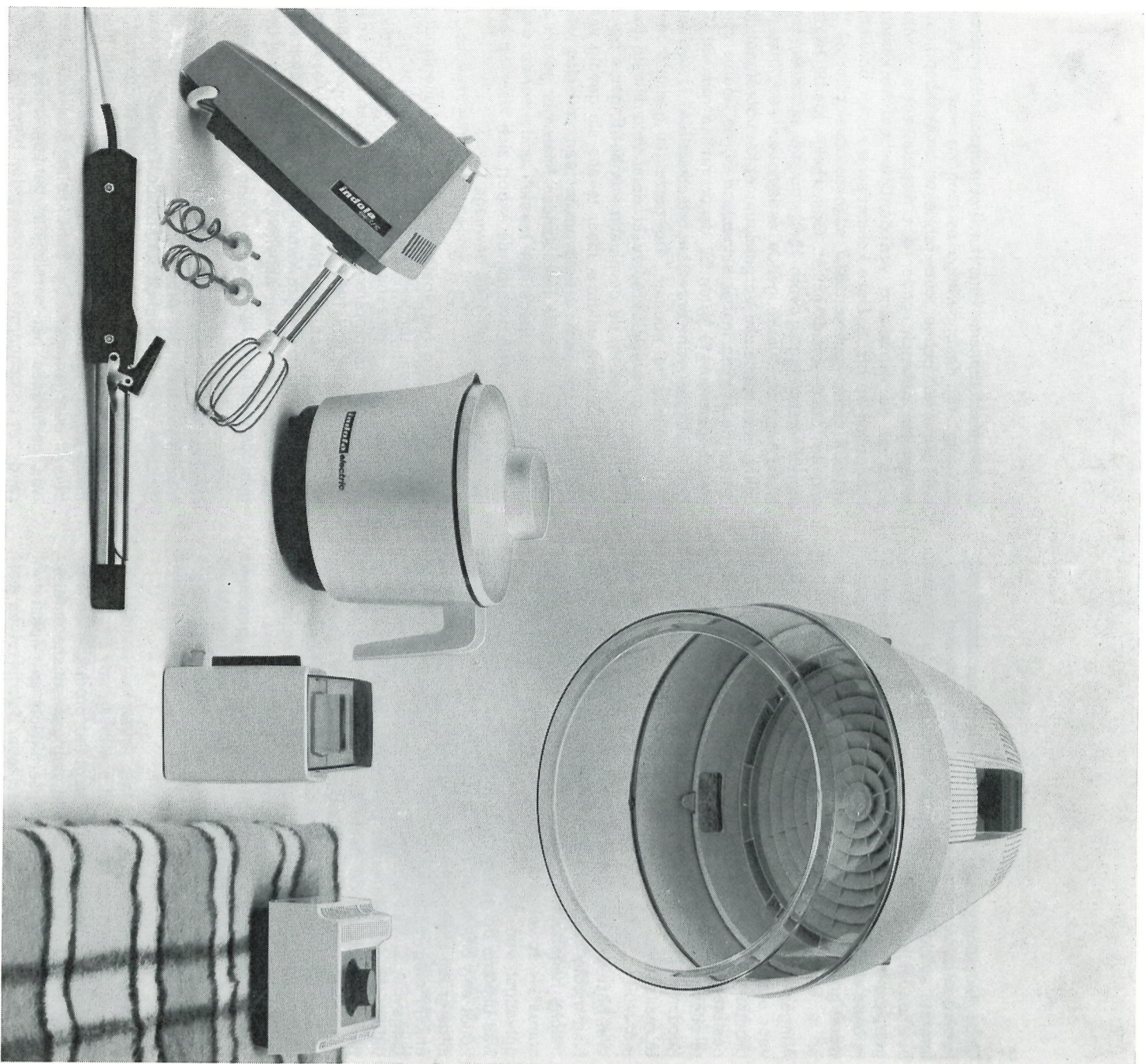
De cosmetische sector verzorgt de produktie en verkoop in binnen- en buitenland van cosmetische en elektrotechnische haarverzorgingsartikelen en -apparaten. Daartoe beschikt het concern over fabrieken en ver-

koopmaatschappijen, waarvan het organisatieschema (zie pag. 18) de onderlinge samenhang weergeeft. In 1967 werd het beheer over fabrieken en verkoopmaatschappijen gebracht onder één directie, zoals verder blijkt uit de vermelding van de Directies Werkmaatschappijen op blz. 3. Deze cosmetische sector bereikte in 1967 een omzet van 32,7 miljoen, ofwel ruim 34 % van de totale concernomzet. Opmerkelijk hierbij is de sterke omzetsijging van 18 % op de binnenlandse markt, met het verhevende aspect van een kostendaling in absolute zin. Vergeleken met het voorafgaande jaar is de stijging in het binnenland bij de haarverzorgingsapparatuur 11 % en bij de cosmetica ruim 24 %. Het resultaat van onze exportactiviteiten is echter teleurstellend te noemen. De omzet is gedaald met 11 %, voornamelijk veroorzaakt door de crisis in het Midden-Oosten en de devaluatie van het Engelse pond en enkele andere valuta's, maar tevens als gevolg van het bewust gevoerde beleid om tot een verlaging van de voorraden bij onze buitenlandse filialen te geraken. Geruststellend is thans het herstel in de eerste drie maanden van 1968, waarbij de export zich weer op het gunstiger niveau van 1966 beweegt.

Ten aanzien van het kostenpeil bij onze buitenlandse vestigingen kon, tengevolge van de reorganisaties in 1966 en 1967, eveneens een daling worden bereikt. In dit verband memoreren wij het sluiten van onze vestiging in Oslo in juni 1967, waarna de verkoop van ons artikelenaanpakket aan een plaatselijke agent werd toevertrouwd. Op deze wijze kwam een eind aan een moeilijk rendabel te maken activiteit, zonder nochtans een marktaandeel in te boeten.

Omstreeks oktober kon onze nieuwe cosmetische fabriek in Dublin tot produktie overgaan, waardoor wij thans in staat zijn vanuit Ierland de Engelse markt en het Gemeenebest te beleveren. Zoals reeds in ons vorige jaarverslag werd vermeld, hebben wij in verband hiermede begin 1967 een in Leeds gevestigd groothandelsbedrijf overgenomen. De ontwikkeling van dit bedrijf was gedurende het verslagjaar gunstig, zodanig dat reeds tot de concernwinst kon worden bijgedragen.

Eind 1967 werd in samenwerking met een Spaanse partner een kleine cosmetica-productie-eenheid in Barcelona opgezet, waarvan de productie in maart 1968 een aanvang heeft genomen. De verkoop hiervan is in handen van een Spaanse organisatie, welke zich voor afname van de gehele productie garant heeft gesteld.

Bovengenoemde maatregelen hebben geresulteerd in een aanmerkelijke verbetering van het rendement, hetgeen in de concreter resultaten tot uitdrukking komt. Het beleid voor de komende jaren is erop gericht onze positie in de EEG- en EVA-landen door uitbreiding van onze filialen of eventueel plaatselijke samenwerking c.q. fusie met nationale bedrijven, te versterken.

De hierdoor te bereiken omzetvergroting zal ons in staat stellen de produktie-efficiëntie in onze fabrieken te verhogen.

Wij beschikken thans over fabrieken in Voorburg, Kopenhagen en Dublin, welke produceren ten behoeve van de EEG- en EVA-landen en de markten van het Gemeenebest.

De marketing en reclame-activiteiten worden vanuit Rijswijk geïntegreerd; hierdoor verwachten wij een optimaal rendement te bereiken bij het voeren van onze verkoopcampagnes in de groot-Europese markten.

Naast de in 1967 met succes gebrachte artikelen, zoals FANT Brush Out haarlak en Nymph Coloring, zullen wij in 1968 meer moderne, nieuwe artikelen, waarvan wij goede verwachtingen koesteren, aan ons assortiment toevoegen. Wij weten ons hierbij gesteund door een goed toegeruste, creatieve research-afdeling, die wij in 1968 zullen uitbreiden. Wij hebben vertrouwen in de voortgaande groei van onze activiteiten in deze sector.

3. Pharmaceutische sector.

Het verheugt ons te kunnen berichten, dat de N.V. Pharmaceutisch-Chemische fabriek v/h E. M. Braskamp (E.M.B.) — die fabricage en verkoop verzorgt van

onze pharmaceutische artikelen — gedurende 1967 een goed resultaat heeft geboekt. De omzet t.o.v. 1966 is gestegen met ruim 17% en de financiële resultaten waren bevredigend.

Sinds 1967 heeft de E.M.B. de verkoop aan drogisten van FANT-haarverzorgingsartikelen op zich genomen. Zoals bekend, worden de FANT-artikelen geproduceerd door de Chemische Fabriek Indola Cosmetics N.V. De omzet van die artikelen blijkt, vooral in de voor de pharmaceutische producten slappe maanden, een nuttige aanvulling te zijn.

Personeelsaangelegenheden.

a. Ondernemingsraden.
Zoals steeds werden ook in 1967 met de ondernemingsraden van onze verschillende bedrijven in goede verstandhouding openhartige gedachtenwisselingen over de voorkomende problemen gevoerd.

b. Personeelsbezetting.
Onze personeelsbezetting verminderde van 3.273 personen per ultimo 1966 tot 2.978 employé's per 31 december 1967. Deze vermindering had voornamelijk plaats in de elektrotechnische sector en wel als gevolg van de reorganisatie van onze Utrechtse bedrijven en van de afwikkeling van de Solex-productie in het bedrijf te 's-Gravenhage.

Ondanks deze — door economische omstandigheden gedwongen — personeelsvermindering is de nog steeds krappe arbeidsmarkt in de Randstad Holland oorzaak van een gebrek aan personeel, dat zich in een aantal afdelingen van ons bedrijf voordoet. Het betreft vooral de montage-afdelingen en de gereedschapmakersrijen, waar zich dit personeelsgebrek voordoet. Wij vrezen, dat deze situatie in de komende jaren als gevolg van de sterke industrialisering in de Rijmond eerder moeilijker dan beter zal worden. Ook het niet meer verstreken van werkvergunningen aan buitenlandse arbeidskrachten, hoezeer wellicht noodzakelijk in verband met de werkloosheid elders in het land, betekent een ernstige belemmering in de personeelsvoorziening van de bedrijven in het Westen van ons land.

c. *Stichting Sociaal Voorzieningsfonds.*
Dit fonds, in 1957 door Indola N.V. gesticht en tot ultimo 1967 werkende voor de Indola-bedrijven van vóór de fusie met Van der Heem N.V., zal vanaf 1 januari 1968 openstaan voor alle Indoheem-employé's. Het fonds bedroeg per 31 december 1967 circa f 450.000,—. De baten bestaan uit een bijdrage van het bedrijf en uit donaties van personeelsleden en voorts uit de opbrengst van de beleggingen van het fonds. De uitgaven betreffen de door de Stichting verstrekte hulpverlening aan personeelsleden t.w. gezinshulp, algemene financiële hulp en studietoelagen.

Wij zijn het actieve bestuur van de Stichting erkentelijk voor het vele, belangeloos verrichte werk ten bate van in financiële zorg geraakte employé's.

Financiën.

Als gevolg van uitgaven voor de ingrijpende reorganisaties en voor investeringen enerzijds en voor aflossing op de langlopende leningen anderzijds, verminderde de liquiditeitspositie in 1967 met rond f 8.000.000,—. Deze liquiditeitsontwikkeling is als volgt te beschrijven:

	31 dec. 1967	31 dec. 1966
Geldmiddelen	f 2.400.000,—	f 10.600.000,—
Vorderingen	„ 28.700.000,—	„ 30.300.000,—
Kortlopende schulden	f 31.100.000,—	f 40.900.000,—
Liquiditeitsaldo	f 15.300.000,—	f 20.500.000,—
De zichtbare liquiditeit verminderde derhalve met		
Rekening moet gehouden worden met de invloed van de consolidatie per 31 december 1967 van F.I.A.C. S.A., Brussel, tengevolge waarvan het liquiditeitsaldo toenam met		
zodat de liquiditeit in totaal verminderde met		
Deze vermindering was het gevolg van:		f 8.000.000,—
a. investeringen:		
in bedrijfsmiddelen		f 6.500.000,—
in buitenlandse vestigingen		„ 2.300.000,—
b. kosten van de reorganisatie		f 8.800.000,—
c. aflossing van langlopende leningen		„ 6.200.000,—
		„ 2.300.000,—
af:		f 17.300.000,—
d. exploitatiewinst	f 1.900.000,—	
e. afschrijvingen	„ 4.400.000,—	
f. verkoop van activa	„ 1.000.000,—	
g. vermindering voorraden	„ 2.000.000,—	
		„ 9.300.000,—
		f 8.000.000,—

Rekening houdende met de voor 1968 voorgenomen investeringen in bedrijfsmiddelen en in onze bestaande en nieuwe Europese vestigingen, alsmede met de aflossingen op langlopende leningen en de dividendbetaling, verwachten wij in het thans lopende jaar in bescheiden mate van bankkrediet gebruik te moeten maken.

op de exportmarkten en de reeds vermelde recessie-verschijnselen in verschillende landen van invloed op het resultaat.

Financiële resultaten.

De uitkomsten van het boekjaar 1967 bleven in tweerlei opzicht achter bij de verwachtingen. De kosten van de reorganisatie waren aanzienlijk hoger dan wij hadden verwacht en het netto-resultaat van de bedrijfsactiviteiten was belangrijk lager dan over het voorafgaande boekjaar.

Evenals over de winst van 1966 is over het resultaat van 1967 geen vennootschapsbelasting verschuldigd in verband met de mogelijkheid van fiscale verliescompensatie.

De netto-winst ad f 1.908.783,— tegenover f 2.612.686,— over 1966 was voor het grootste gedeelte afkomstig uit de cosmetisch/pharmaceutische sector. Voor deze sector betekent dit een aanzienlijke verbetering ten opzichte van voorgaande jaren, zoals bij de beschrijving van de gang van zaken in die sector reeds werd vermeld.

De reorganisatie vergde de navolgende bedragen:

Het resultaat in de elektrotechnische sector werd sterk beïnvloed door de storingen als gevolg van de reorganisatie. Daarnaast waren de toenemende concurrentie

De reorganisatie vergde de navolgende bedragen:
a. voor de reorganisatie van onze Utrechtse bedrijven en voor de sluiting van de Solex-fabriek, na aftrek van reeds ten laste van 1966 getroffen voorzieningen f 3.800.000,—
b. voor diverse reorganisatiekosten en voor 1968 nog te verwachten lasten „ 1.200.000,—
f 5.000.000,—

Voorstel winstverdeling.

Aangezien het netto-winstbedrag over het boekjaar 1967 ontoereikend is voor uitkering van statutaire tantièmes, komt de winst onverkort ter beschikking van aandeelhouders. Wij stellen U voor deze winst als volgt te bestemmen:

Winstsaldo 1967		f 1.908.783,—
bij: onverdeeld saldo A.P.		„ 8.853,—
5 % dividend op de prioriteitsaandelen	f 1.800,—	f 1.917.636,—
6 % dividend op de gewone aandelen	„ 1.243.741,—	
dotatie aan de Algemene Reserve, waarna deze reserve f 6.000.000,— bedraagt	f 1.245.541,—	
vorming van een extra reservefonds voor research en ontwikkeling	f 110.000,—	
onverdeeld saldo	„ 500.000,—	f 1.855.541,—
		f 62.095,—

indohem n.v.

Concernmaatschappij

Bezetting: 2978 pers.

ADVISEURS en STAFORGANEN

DIRECTIERAAD

ELEKTROTECHNISCHE SECTOR
Ventilatoren
Elektr. handgereedschap
Personal care
Elektr. huishoudelijke toestellen
Bezetting: 1618 personen

KOSMETISCH/PHARMACEUTISCHE SECTOR
Cosmetica
Kappersapparatuur
Interieurverzorging
Pharmaceutica
Bezetting: 919 personen

SECTOR PLASTICS
Bezetting: 406 personen

INDOLA ELECTRIC

INDOLA COSMETICS

EMI-VERKOOP N.V.
UTRECHT
Verkoop van professionele ventilatoren en elektromotoren
Bezetting: 18 pers.

INDOLA ELECTRIC N.V.
UTRECHT
Productie van professionele ventilatoren, elektromotoren en elektr. huishoudelijke toestellen en elektr. handgereedsch.
Bezetting: 671 pers.

N.V. INDUSTRIËLE ONDERNEMING W. H. BRASKAMP RIJSWIJK
Productie van ventilatoren, kappersapp. en elektr. huish. toestellen
Bezetting: 713 pers.

INDOLA ELECTRIC NEDERLAND N.V. SCHEVENINGEN
Verkoop van elektr. handgereedschap en elektr. huish. toestellen *)
Bezetting: 71 pers.

INTERHEEM N.V. SCHEVENINGEN
Export van ventilatoren, elektr. handgereedschap en elektr. huish. toestellen
Bezetting: 93 pers.

INDOLA N.V. RIJSWIJK
Verkoop in Nederland en export van cosmetica, kappersapp. en interieurverzorging
Bezetting: 226 pers.

CHEMISCHE FABRIEK INDOLA-COSMETICS N.V. RIJSWIJK
Productie van cosmetica
Bezetting: 115 pers.

F.I.A.C. S.A. BRUSSEL
Verkoop in België en export van cosmetica, kappersapp. en interieurverzorging
Bezetting: 143 pers.

N.V. PHARMACEUTISCH-CHEMISCHE FABRIEK v/h E. M. BRASKAMP RIJSWIJK
Productie en verkoop van farmaceutische producten
Bezetting: 43 pers.

N.V. FABRIEK VOOR PLASTIEKPRODUCTEN VAN NIFTRIK PUTTE (N.Br.)
Productie en verkoop van plastic producten
Bezetting: 406 pers.

N.V. BOBÉ MEDEMBLIK
Elektrowarmte Schakelapparatuur
Bezetting: 52 pers.

N.V. VOKAP DEN HAAG
Winkelbetimmeringen
Bezetting: 37 pers.

BUTENLANDSE VESTIGINGEN
Parijs-Milaaan-Düsseldorf-Kopenhagen-Leeds-Dublin-Barcelona
Verkoop van cosmetica en kappersapparatuur
Bezetting: 355 pers.

Bezetting: 52 pers.

Bezetting: 37 pers.

Bezetting: 355 pers.

*) De verkoop van ventilatoren in Nederland, in onze fabrieken te Rijswijk en Utrecht vervaardigd, wordt voor wat de huishoudelijke apparaten betreft geheel en voor wat de professionele ventilatoren betreft gedeeltelijk door de N.V. Itho te Schiedam verzorgd.

Met het oog op de noodzaak om steeds grotere bedragen te investeren in research en nieuwe ontwikkelingen, die kunnen uitgaan boven de daarvoor in de kostprijs opgenomen factor, achten wij het gewenst een extra fonds voor deze kosten te vormen.

Wij zijn ons ervan bewust, dat onze Europese plannen de noodzaak wettigen sterk de nadruk te leggen op onze research- en ontwikkelingsactiviteiten. Wij menen dat alleen dan een Europese industrie zich kan handhaven tegenover de internationale concurrentie, die zich op het gebied van research passende offers getroost.

Indien vorenstaand voorstel door Uw vergadering wordt aanvaard, zal het dividend van f 1,20 per gewoon aandeel van f 20,— betaalbaar worden gesteld per 11 juni 1968 op dividendbewijs no. 5.

Vooruizichten.

De gang van zaken in 1968 is tot dusverre verschillend voor de diverse sectoren: de omzetten bewogen zich in het eerste kwartaal op hetzelfde of iets hoger peil dan het vorige jaar, terwijl de orderportefeuille een lichtelijk stijgende tendens vertoont.

De kosmetisch/pharmaceutische activiteiten verlopen naar wens en wij verwachten dan ook, dat deze sector in 1968 tot nog gunstiger uitkomsten zal leiden dan in 1967.

In de elektrotechnische sector is het beeld tot dusverre enigszins verdeeld. Op de Nederlandse markt vindt de Introductie van onze producten onder de naam „INDOLA ELECTRIC" en „EMI" goede voortgang. Onze export in deze sector baart evenwel nog zorg; dit probleem heeft onze speciale aandacht en wij verwachten dat de genomen maatregelen het gewenste resultaat zullen hebben.

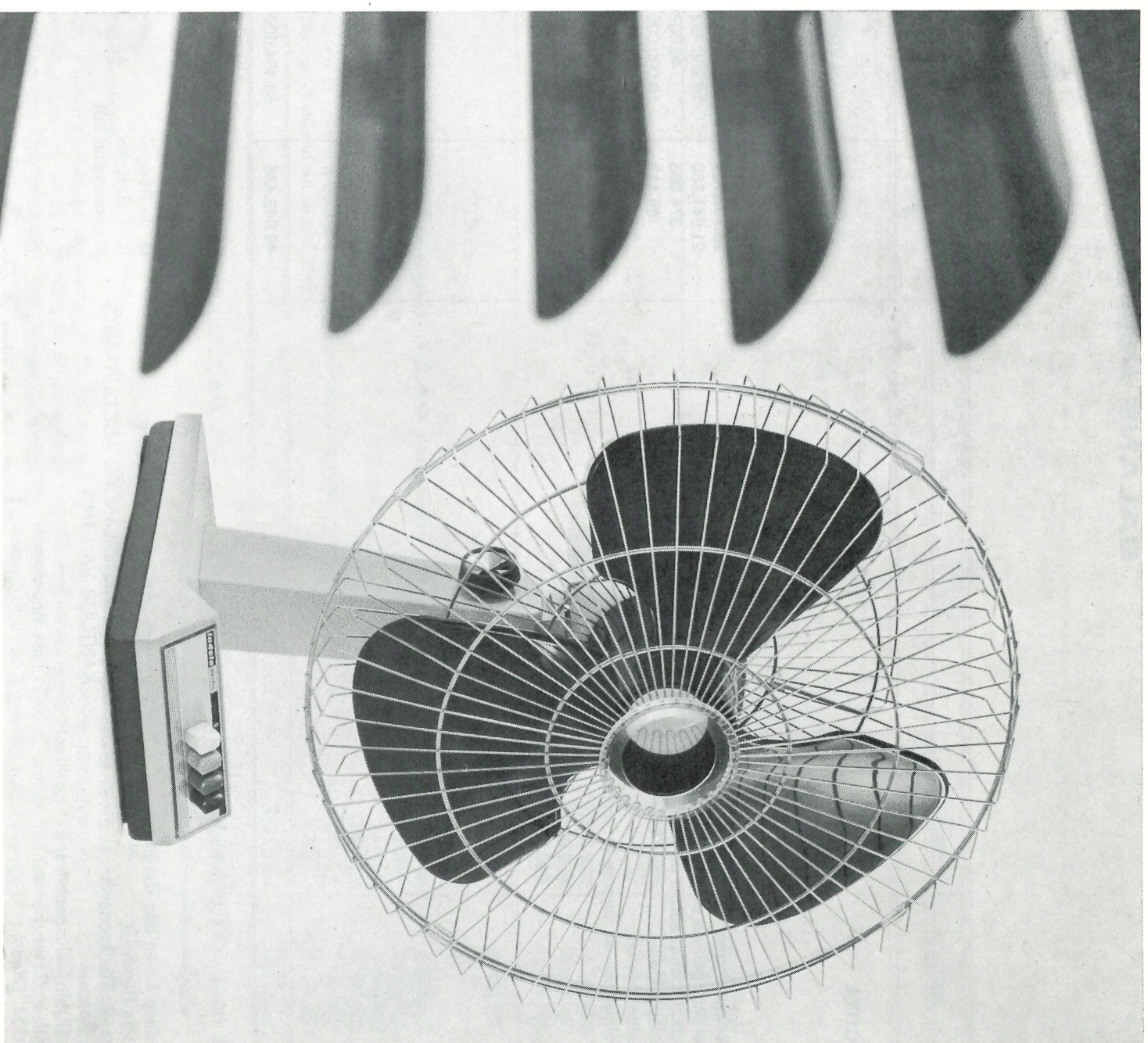
Op grond van de goede ontvangst van onze producten, de toewijding waarmede onze medewerkers zich voor onze onderneming inzetten en de mogelijkheden, welke er voor onze producten in de markt liggen, vertrouwen wij er in te zullen slagen de rentabiliteit van onze onderneming weer op het vereiste peil te kunnen brengen. Het jaar 1968 zal daartoe nog een aanloopjaar zijn.

Wij willen niet nalaten hierbij op te merken, dat wij de overtuiging hebben het dieptepunt gepasseerd te zijn en dat de resultaten van de opbouw zich thans geleidelijk beginnen af te tekenen. De verjonging op de verschillende leidinggevende niveaus in onze onderneming, de in onze werkgemeenschap te constateren geestdrift en inventiviteit, alsmede de gezonde financiële structuur, maken dat dit vertrouwen in de toekomst van onze onderneming ten volle gerechtvaardigd is.

Gaarne besluiten wij dit verslag met een woord van bijzondere dank aan al onze medewerkers, die zich, ondanks de vele problemen, met enthousiasme voor onze onderneming hebben ingezet.

Rijswijk, mei 1968.

DE RAAD VAN BESTUUR

BALANS PER 31 DECEMBER 1967

(NA WINSTVERDELING)

	1967	1966		1967	1966
	f	f		f	f
ACTIVA			PASSIVA		
Deelnemingen	23.152.702	28.324.481	Aandelen kapitaal	50.000.000	50.000.000
Vorderingen op dochterondernemingen	21.941.580	18.288.492	maatschappelijk	29.234.980	29.248.300
Kantoorpand, auto's en inventaris	374.895	46.033	onuitgegeven		
Beleggingen	89.113	10.000.000			
Geldmiddelen	2.343.588	2.223.030			
Debiteuren en diverse te vorderen posten	141.608	611.971			
	48.043.486	59.494.007		48.043.486	59.494.007

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Sidney J. van den Bergh
J. van Randwijk
Drs. A. Th. Bogardt
A. Bosnak
L. C. M. J. Gussenhoven
Prof. Ir. R. van Hasselt
Mr. M. Sanders

MORET, DE JONG & STARKE
EERSTE NEDERLANDSE ACCOUNTANTS-
KANTOOR VAN 1883

J. van Roosendaal
Drs. H. F. Oosterholt

DE RAAD VAN BESTUUR

H. Kohn
D. de Rooij
Ir. R. E. Kohn
(waarremend lid)

PASSIVA

Aandelen kapitaal
maatschappelijk
onuitgegeven

Agioreserve (belastingvrij)
Algemene Reserve
Onverdeeld winstsaldo

Voorziening voor reorganisatiekosten en diverse doeleinden
5¾ % Converteerbare obligatielening
Overige leningen
Crediteuren en te betalen kosten
Schulden in rekening-courant met dochtermaatschappijen
Te betalen dividend en winstrechten

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS.

Deelnemingen.
De waardering van de deelnemingen is gebaseerd op verkrijgingsprijs, waarbij rekening is gehouden met het jaarresultaat, derhalve niet met wijzigingen van herwaardering van bedrijfsmiddelen.

Vorderingen op dochterondernemingen.
Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Kantoorpand, auto's en inventaris.
Deze activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs, verminderd met de afschrijvingen.
Het kantoorpand, Haagweg 175 te Rijswijk, werd in 1967 aangeschaft. Sedert medio 1967 is daarin het hoofdkantoor van Indohoeem N.V. gevestigd.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 1967 (NA WINSTVERDELING)

	31 december 1967	31 december 1966	31 december 1967	31 december 1966
ACTIVA			PASSIVA	
Vastgelegde middelen			Eigen vermogen	
Gebouwen en terreinen	23.822.361	20.631.340	Aandelenkapitaal	50.000.000
afschrijvingen	7.514.717	6.235.519	Onuitgegeven	29.234.980
Machines, inventaris, auto's e.d.	16.307.644	14.395.821	Agioreserve belastingsvrij	20.765.020
afschrijvingen	29.195.197	26.541.486	Algemene reserve	7.782.582
	21.777.007	19.294.134	Herwaarderingsreserve	6.000.000
			Onverdeeld winstsaldo	14.408.941
Octrooien en merken	7.418.190	7.247.352		62.095
Deelnemingen en vorderingen op niet-geconsolideerde dochterondernemingen	p.m.	p.m.		49.018.638
	9.706.834	11.280.719	Minderheidsbelang dochterondernemingen	
			Voorzieningen	4.008.420
Vlottende middelen	33.432.668	32.923.892	Fonds voor research en ontwikkeling	500.000
Voorraden:				
grondstoffen, halffabrikaten en orders	15.979.626	14.938.797	Vreemd vermogen op lange termijn	
in bewerking	13.633.027	16.681.902	Converteerbare obligatieleningen	14.873.000
eind-producten			Obligatieleningen	3.825.000
			Hypotheken en leningen	4.633.860
Vorderingen:	29.612.653	31.620.699		
debiteuren	25.522.301	26.589.526	Vreemd vermogen op korte termijn	
overige vorderingen	3.134.911	3.668.295	Crediteuren, te betalen kosten e.d.	15.053.180
			Diverse verplichtingen	801.723
			Te betalen dividend	1.245.541
Beleggingen	28.657.212	30.257.821		
Geldmiddelen	197.913	10.000.000		
	2.250.484	629.555		
	94.150.930	105.431.967		

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Sidney J. van den Bergh
J. van Randwijk
Drs. A. Th. Bogardt
A. Bosnak

L. C. M. J. Gussenhoven
Prof. Ir. R. van Hasselt
Mr. M. Sanders

MORET, DE JONG & STARKE
EERSTE NEDERLANDSE ACCOUNTANTSKANTOOR
VAN 1883

J. van Roosendaal
Drs. H. F. Oosterholt

DE RAAD VAN BESTUUR

H. Kohn
D. de Rooij
Ir. R. E. Kohn
(waarnemend lid)

WINST- EN VERLIESREKENING 1967 (GECONSOLIDEERD)

	1967	1967	1966	1966
	f	f	f	f
Omzet aan derden		95.128.375		103.541.606
kosten exclusief rente en afschrijvingen		89.397.438		97.392.287
exploitatiewinst		5.730.937		6.149.319
overige baten en lasten:				
ontvangen interest	1.494.279		1.600.527	
diverse baten en lasten	868.770		576.974	
betaalde interest	2.363.049		2.177.501	
	1.900.729		2.113.160	
		462.320		64.341
winst vóór afschrijvingen		6.193.257		6.213.660
afschrijvingen vaste activa		4.394.667		3.704.100
winst vóór aftrek van belasting		1.798.590		2.509.560
belasting op winst		—		—
aandeel in de winst van niet geconsolideerde ondernemingen		1.798.590		2.509.560
		125.000		125.000
minderheidsbelang van derden		1.923.590		2.634.560
		14.807		21.874
netto winst		1.908.783		2.612.686

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Sidney J. van den Bergh
J. van Randwijk
Drs. A. Th. Bogardt
A. Bosnak
L. C. M. J. Gussenhoven
Prof. Ir. R. van Hasselt
Mr. M. Sanders

MORET, DE JONG & STARKE
EERSTE NEDERLANDSE ACCOUNTANTS-
KANTOOR VAN 1883

J. van Rosendaal
Drs. H. F. Oosterholt

DE RAAD VAN BESTUUR

H. Kohn
D. de Rooij
Ir. R. E. Kohn
(waarremend lid)

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ALGEMEEN

De geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening hebben betrekking op alle in de Benelux gevestigde deelnemingen, voor zover de deelneming groter is dan 50 % van het aandelenkapitaal. De consolidatie omvat derhalve de volgende dochterondernemingen:

N.V. Industriële Onderneming W. H. Braskamp (I.O.B.), Rijswijk ZH
Eerste Nederlandse Apparatenfabriek (ENAF) N.V., Utrecht *

N.V. Electrotechnische Mechanische Industrie (E.M.I.), Utrecht *

* sinds 23 januari 1968 tezamen onder de naam Indola Electric N.V.

Indola Electric Nederland N.V., Scheveningen

Interheem N.V., Scheveningen

E.M.I.-Verkoop N.V., Utrecht

N.V. Bobé, Medemblik

Indola N.V., Rijswijk Z.H.

Chemische Fabriek Indola Cosmetics N.V. (C.I.C.), Voorburg

N.V. Pharmaceutisch-Chemische Fabriek v/h E. M. Braskamp (E.M.B.), Rijswijk ZH

N.V. Vokap, Den Haag

F.I.A.C. S.A., Brussel

N.V. Fabriek voor Plastiekproducten Van Niftrik, Putte N.Br.

ACTIVA

Gebouwen en terreinen

16.307.644

De terreinen zijn gewaardeerd tegen aankooprijks. De totale oppervlakte van onze (gedeeltelijk bebouwde) terreinen bedraagt 151.458 m², met een boekwaarde van f 1.113.000,—.

De gebouwen zijn gewaardeerd tegen vervangingswaarde, verminderd met de afschrijvingen. De vervangingswaarde wordt bij gebreke van gepubliceerde indexcijfers voor utiliteitsbouw benaderd door gebruikmaking van indexcijfers voor de woningbouw.

Bij verkoop van enkele panden in Utrecht in het kader van de reorganisatie werd de opbrengst hiervan afgeboekt van de boekwaarde van het uit Van der Heem N.V. overgenomen complex onroerende goederen in Utrecht. De voor het in ons bezit gebleven pand Abstederdijk aldaar op die wijze ontstane boekwaarde ligt belangrijk beneden de recente getaxeerde bedrijfswaarde.

De verzekerde waarde van de gebouwen bedraagt rond f 26.000.000,—

Machines, inventaris, auto's e.d.

7.418.190

Deze activa zijn gewaardeerd tegen vervangingswaarde, verminderd met afschrijvingen.

De vervangingswaarde wordt berekend uit de indexcijfers, die het prijsverloop van deze activa aan-
geven.

De verzekerde waarde van deze activa bedraagt rond f 44.000.000,—.

OVERZICHT VAN HET VERLOOP VAN DE BEDRIJFSMIDDELEN:

gebouwen en terreinen machines, inventaris, auto's e.d.	vervangings- waarde	afschrijving	boekwaarde
	23.822.361	7.514.717	16.307.644
	29.195.197	21.777.007	7.418.190
	53.017.558	29.291.724	23.725.834
stand per 1 januari 1967:			
gebouwen en terreinen	20.631.340	6.235.519	14.395.821
machines, inventaris, auto's e.d.	26.541.486	19.294.134	7.247.352
	47.172.826	25.529.653	21.643.173
bij: F.I.A.C. S.A.			850.263
			22.493.436

de investeringen bedroegen in 1967:

gebouwen en terreinen	2.783.594
machines, inventaris, auto's e.d.	3.666.040
verkoop en buitengebruikstelling vaste activa, per saldo	1.524.144
afschrijvingen:	
gebouwen	766.431
machines, inventaris, auto's e.d.	3.628.236
de herwaarderling door wijziging in de vervangingswaarde bedroeg:	701.575
stand per 31 december 1967	23.725.834

de herwaarderling door wijziging in de vervangingswaarde bedroeg:

stand per 31 december 1967

Octrooien en merken

Hieronder zijn begrepen de merken en octrooien, welke in alle belangrijke landen over de gehele wereld zijn ingeschreven. Ook in 1967 zijn weer nieuwe merken en octrooien ingeschreven.

Deelnemingen en vorderingen op niet geconsolideerde dochtermaatschappijen

De specificatie van deze post is als volgt:

N.V. Verenigde Stofzuigerfabrieken (50 % deelneming)	2.500.000	9.706.834
diverse Nederlandse deelnemingen	30.771	
buitenlandse deelnemingen	6.763.506	
vorderingen op dochtermaatschappijen in rekening-courant	412.557	
	9.706.834	

De waardering van de deelnemingen is geschied tot ten hoogste de intrinsieke waarde.

Voorraden
De voorraden zijn voorzichtig gewaardeerd. De wijze van waardering biedt voldoende zekerheid voor het opvangen van normale prijsrisico's.

29.612.653

Vorderingen

De debiteuren zijn opgenomen tegen nominale waarde.
De debiteuren in vreemde valuta tegen de koersen per ultimo december 1967.
Onder de voorzieningen is voldoende gereserveerd tegenover het uitstaande debiteurenbedrag.
Het uitstaande bedrag voor huurkoopcontracten bedraagt per ultimo 1967 f 4.078.703 (vorig jaar f 4.062.201).
Onder de overige vorderingen zijn o.a. opgenomen de tot ultimo 1967 betaalde kosten, voorzover deze behoren te drukken op de volgende jaren, te vorderen interest e.d.

28.657.212

Beleggingen

Deze bestaan uit nominaal f 229.000 converteerbare obligaties Indola en Indoheem, gewaardeerd tegen beurskoers per ultimo 1967.

197.913

PASSIVA

Aandelenkapitaal

Voor de mutaties in het aandelenkapitaal in 1967 moge worden verwezen naar pag. 11 van dit verslag.

20.765.020

Agioreserve (belastingvrij)

In het jaar 1967 zijn in deze reserve geen mutaties geweest.

7.782.582

Algemene reserve

Deze reserve bedroeg per 1 januari 1967
Reorganisatie-kosten en -voorzieningen

10.890.000

6.000.000

5.000.000

Conform de winstverdeling 1967 werd aan de reserve toegevoegd

5.890.000

110.000

Stand per 31 december 1967

6.000.000

Herwaarderingsreserve

De specificatie is als volgt:
Meerwaarde vaste activa op basis van vervangingswaarde
Reserve dochterondernemingen

14.408.941

7.527.673

6.891.246

14.418.919

Af: eigen aandelen Indoheem N.V. (nominaal 6.140)

9.978

14.408.941

Bij de herwaardering der vaste activa zijn wij uitgegaan van de onderneming als „going concern”; fiscale gevolgen van verbrekking van de continuïteit zijn derhalve buiten beschouwing gelaten. Overigens staat tegenover deze latente belastingverplichting vooralsnog een latente belastingvordering wegens de mogelijkheid van verliescompensatie.

Minderheidsbelang in dochterondernemingen

191.568

Deze post omvat:

derdenbelang in N.V. Bobé
derdenbelang in Indola N.V. (nog niet omgewisselde aandelen, nom. 18.060)

162.082

29.486

191.568

4.508.420

Voorzieningen

Hieronder zijn opgenomen de voorzieningen voor reorganisatie, vorderingen, garantieverplichtingen, latente belastingen e.d., alsmede het per ultimo 1967 gevormde Fonds voor ontwikkeling en research.

23.331.860

Vreemd vermogen op lange termijn

Deze post bestaat uit:

Obligatieleningen:

53/4 % in gewone aandelen converteerbare obligaties
Indoheem N.V., gem. looptijd 10 jaar

10.200.000

5 - 5 1/2 % converteerbare obligatielening Indola N.V.,
gem. looptijd 4 1/2 jaar

4.673.000

14.873.000

4 1/2 % obligatielening Indola N.V., gem. looptijd 3 1/2 jaar

3.200.000

625.000

3.825.000

18.698.000

Hypothecaire leningen:

6 1/2 % N.V. Westlandse Hypotheekbank, pro resto
expiratedatum 1-4-1970; aflossing f 30.000 per kwartaal

1.770.000

3 3/4 % hypothecaire lening Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw, pro resto
expiratedatum 1-11-1970; aflossing f 106.660 per jaar

320.080

4 3/4 % hypothecaire lening Algemene Frieseche Levensverzekering Mij.,
pro resto

31.280

6 3/4 % hypothecaire lening Levensverzekering Mij. Utrecht, pro resto
expiratedatum 22-6-1972; aflossing f 60.000 per jaar

870.000

6 % hypothecaire lening Pensioen-Fisico, pro resto
aflossing f 3.000 per jaar

92.500

3.083.860

Overige leningen:
6¼ % Pensioenfonds K.L.M.
expiratedatum 8-1-1975
diverse leningen, looptijd één à twee jaar

Totaal generaal

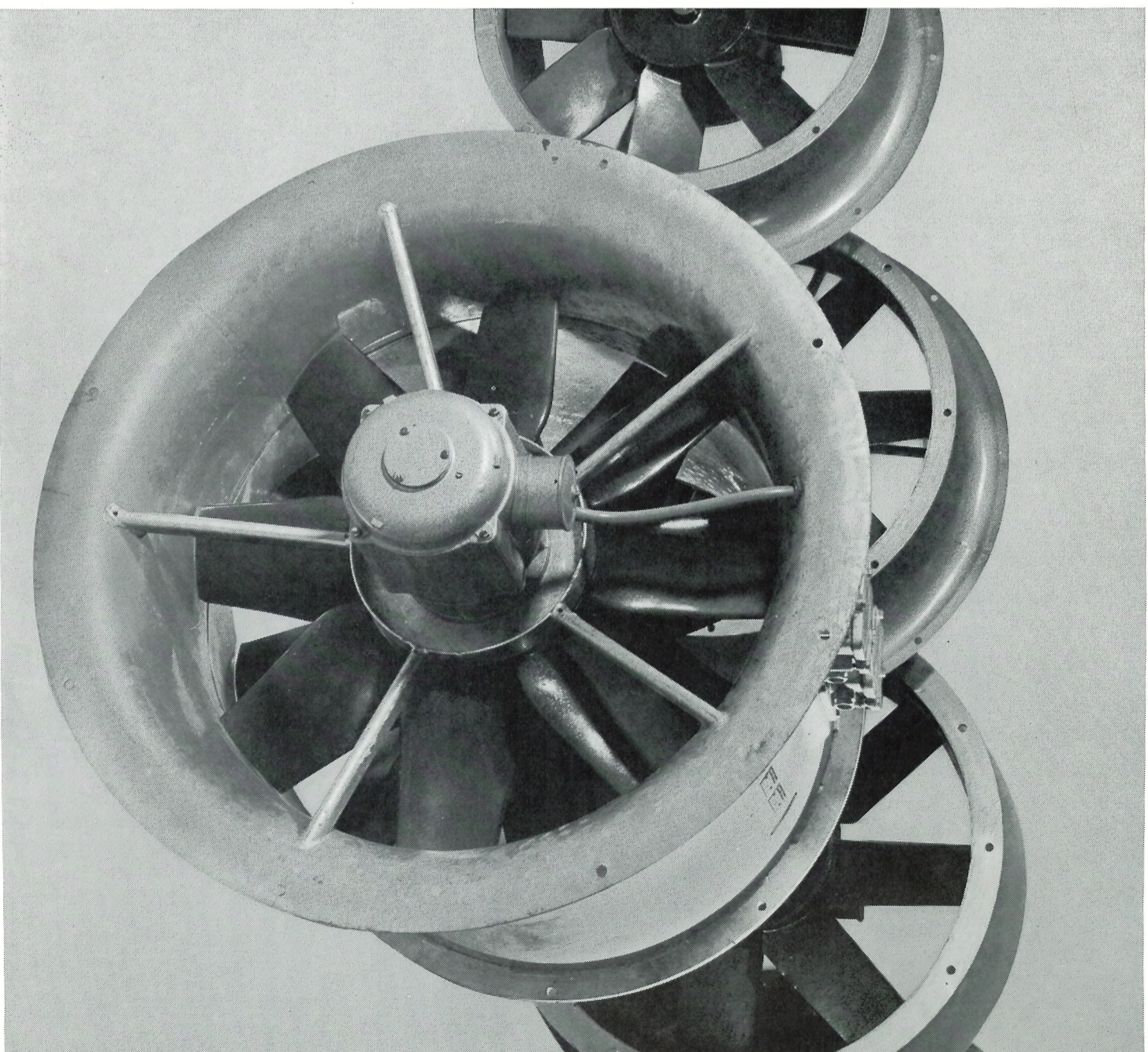
1.500.000

50.000

1.550.000

23.331.860

In het verslagjaar bedroeg de gemiddelde jaarrente over dit op lange termijn verkregen vermogen 5,5 %.

ACCOUNTANTSVERKLARING

MORET, DE JONG & STARKE
Eerste Nederlandse Accountantskantoor van 1883

's-Gravenhage, mei 1968
Nassauplein 33

Aan de Raad van Commissarissen van Indoheem N.V.
te 's-Gravenhage

Mijne Heren,

Hiermede berichten wij U, dat wij ingevolge de ons door Uw Raad verstrekte opdracht de jaarrekening over het boekjaar 1967 van Uw vennootschap hebben gecontroleerd.

De controle van enkele buitenlandse deelnemingen geschiedde door ter plaatse gevestigde accountants.

Op grond van ons onderzoek verklaren wij dat de in het jaarverslag opgenomen en door ons ondertekende balans, geconsolideerde balans en geconsolideerde winst- en verliesrekening, tezamen met de op deze stukken betrekking hebbende toelichtingen een betrouwbaar beeld geven van de financiële positie per 31 december 1967 en van de resultaten over het boekjaar 1967.

Hoogachtend,

MORET, DE JONG & STARKE
w.g. J. van Roosendaal   w.g. H. F. Oosterholt

TRUSTVERKLARING

N.V. ALGEMEEN ADMINISTRATIE- EN TRUSTKANTOOR
Rotterdam-1, 24 april 1968.
Wijnhaven 87-89

VERKLARING

53/4 % in gewone aandelen konverteerbare obligatielening
groot f 10.200.000,— ten laste van Indoheem N.V.

Ingevolge het bepaalde in artikel 17 van de trustakte op 28 mei 1965 ten overstaan van Mr H. H. Nauta, notaris te Rotterdam, verleden, verklaren wij:

dat konversie van obligaties in 1967 niet plaatsvond;

dat uit de verklaringen van de Bewaarders der Hypotheken te Breda, 's-Gravenhage en Utrecht is gebleken, dat de onroerende zaken, toebehorende aan Indoheem N.V., Indola N.V., N.V. Industriële Onderremming W. H. Braskamp (I.O.B.), Enaf N.V., N.V. Van Niftrik en N.V. E.M.I., op 1 maart 1968 niet verder met hypotheek of andere zakelijke rechten waren belast.

dat blijkens een door de accountant geverifieerde verklaring d.d. 19 maart 1968 van de Raad van Bestuur het saldo van de leningen terzake waarvan hypotheek werd gevestigd per 31 december 1967 f 2.991.360,— bedroeg;

dat wij voor verdere opmerkingen of handelingen geen aanleiding hebben gevonden.

N.V. ALGEMEEN ADMINISTRATIE- EN TRUSTKANTOOR
w.g. C. Schouten.

TOELICHTING BIJ DE ILLUSTRATIES

Pag. 6
Luchtfoto van het complex kantoren en fabrieken van Indola N.V. te Rijswijk.

Pag. 10
Naarmate de welvaart stijgt en de massa-media steeds meer bijdragen tot de gedachte, dat persoonlijke verzorging geen luxe is, stijgt ook de behoefte aan kwaliteitsproducten in de cosmetische sector. Gesteund door een krachtige reclame hebben de producten van Indola N.V. (o.a. FANT) zich het afgelopen jaar een nog sterkere positie op de consumentenmarkt veroverd, terwijl het assortiment met nieuwe producten werd uitgebreid.

Pag. 14
Het assortiment elektrische huishoudelijke apparaten van Indola, ook in 1967 weer vergroot en sinds het midden van het jaar onder de naam Indola Electric gevoerd („ze maken U het leven lichter“, zoals de reclame-campagne zegt) geniet in Nederland en daarbuiten een uitstekende reputatie.

Pag. 21
Onze onderneming beschikt over de grootste ventilatorenfabriek in West-Europa. In het teken van de drang naar meer comfort in huizen en naar grotere efficiëncy in kantoren en naar een gezondere atmosfeer in wachtkamers, werden ook in deze sector nieuwe types ontwikkeld en met succes op de markt gebracht.

Pag. 27
Het werk van onze onderneming is er mede op gericht de vrije tijd van anderen zinvoller te maken. De belangstelling voor de uitgebreide serie handboormachines van Indola Electric is te danken aan de betrouwbaarheid en de veelzijdigheid van deze apparaten die reeds in de naaste toekomst een van de belangrijkste pijlers van het bedrijf zullen vormen.

Pag. 33
De agrarische sector is een uitermate belangrijk toepassingsgebied gebleken voor professionele ventilatoren die speciaal voor die toepassingen werden ontworpen. Op dit voor de onderneming zeer belangrijk geworden terrein heeft de E.M.I. in 1967 in de gehele Euromarkt nieuwe successen geboekt.

Ontwerp:
Creative Team
Osborne - De Korte - Soeterboek,
Den Haag

Foto's:
Ben Wevers, Valkenswaard
Luchtopname: KLM-Aerocarto

Druk:
N.V. Marchand-Paap-Strooker,
Den Haag